

PRIMAIR ONDERWIJS

WAT IS VRIENDSCHAP

INTRODUCTIEPAGINA

• Algemene informatie

Beste docent,

Voor u ligt de toolkit vanuit RADAR. Vanuit de resultaten van de Diversity-meter is deze toolkit voor u geselecteerd. Deze toolkit is bedoeld om u te ondersteunen bij het bespreekbaar maken van diversiteit en pesten in de klas. In deze toolkit vindt u 3 oefeningen die u zelf kunt uitvoeren in de klas.

Uit onderzoeken blijkt tussen de 6 en 10% van de jongeren in Nederland een andere seksuele geaardheid of genderidentiteit heeft. Kortom iedereen krijgt in zijn of haar leven te maken met mensen met een andere geaardheid of genderidentiteit. Het is dus belangrijk om kinderen te leren hoe om te gaan met deze diversiteit. Het uitsluitingsmechanisme begint al op deze jonge leeftijd. Het begint met schelden, vaak zonder te weten wat het eigenlijk allemaal precies inhoudt. Daarom is het belangrijk dit onderwerp reeds op vroege leeftijd als een normaal integraal onderdeel van het leven te behandelen. Daarnaast is er het voordeel van de toolkit dat u zonder al te veel moeite deze ook kunt gebruiken voor het bespreken van andere maatschappelijke problemen. U hoeft alleen het onderwerp van seksuele diversiteit te vervangen door het door u gewenste onderwerp.

Om het voor u als docent makkelijker te maken het onderwerp van seksuele diversiteit te bespreken is deze toolkit ontwikkeld door RADAR in opdracht van de Gemeente Rotterdam. Voor meer vragen of informatie, kunt u contact opnemen met diverscity010@radar.nl of 010 – 411 39 11.

• Info toolkit:

WAT IS VRIENDSCHAP?

DOELSTELLING

- Deelnemers zijn zich bewust van de consequenties van pesten
- De kinderen beseffen dat je kunt leren van verschillen en raken geïnteresseerd in verschillen.

BESCHRIJVING

Deze toolkit bestaat uit 3 oefeningen.

In de eerste oefening wordt de kinderen helder wat het effect is van pesten. In de tweede oefening ligt de nadruk op het zichtbaar maken hoe divers de leerlingen zelf zijn en wat het effect van pesten daarop zou zijn.

In de derde oefening is het de bedoeling dat de kinderen zich verplaatsen in iemand die afwijkt van andere kinderen in de klas omdat zij zich niet conformeert aan de genderrollen die op die leeftijd vaak erg dominant kunnen zijn. Met elkaar kijken ze hoe ze deze fictieve persoon van goed advies kunnen voorzien.

TIJDSINVESTING Deze toolkit duurt ongeveer 60 à 70 minuten

INHOUD TOOLKIT

DE PROP

Doel:

- Deelnemers zijn zich bewust van de consequenties van pesten

Tijdsduur:

- Ongeveer 10 minuten

Doelgroep:

Leeftijd: vanaf 8 jaar

Minimaal deelnemers:

Maximaal deelnemers: onbeperkt

Actie trainer

1	De trainer zorgt dat iedere leerling een glad nieuw A4-vel heeft
2	De trainer vraagt de leerlingen het vel papier zo klein mogelijk op te frommelen in een prop
3	De trainer vraagt de leerlingen nu om het vel weer open te vouwen en helemaal glad te strijken tot hoe het was bij het begin
4	De trainer vraagt de leerlingen of het vel weer helemaal glad is (desnoods controleert de trainer het met een nieuw glad vel)
5	De trainer legt uit dat het vel nooit meer zo glad kan worden als het voorheen was. Het is net zo als met vriendschap of de sfeer in een klas. Men kan een vriendschap of de sfeer in een klas ruïneren door pesten. Iemand die een maal gepest is kan wel weer leren om een ander te vertrouwen, maar de herinnering kan nooit worden weggepoetst. Dat betekent dat de vriendschap of sfeer in de klas voor altijd anders zal zijn.

STAAN OF NIET STAAN

Doel:

- Deelnemers zijn zich bewust van de consequenties van pesten

Tijdsduur:

- Ongeveer 20 à 30 minuten

Doelgroep:

Leeftijd: vanaf 8 jaar

Minimaal deelnemers:

Maximaal deelnemers: 1 klas

Actie trainer

1	De trainer zorgt dat de leerlingen in een kring gaan zitten
2	De trainer stelt een aantal vragen/stellingen. Leerlingen kunnen antwoorden d.m.v. staan wanneer het antwoord 'ik wel' is of blijven zitten wanneer het antwoord 'ik niet'
3	De trainer legt de groep de spelregels uit: <ul style="list-style-type: none"> - Je hoeft nergens antwoord op te geven als je dat niet wilt - Respecteer elkaars mening ongeacht of je deze wel of niet deelt, en luister naar elkaar!
4	<p>De trainer stelt de vragen (hieronder vindt u een aantal voorbeeldvragen die aangepast kunnen worden):</p> <ul style="list-style-type: none"> * Wie is er in het buitenland geboren? * Wie heeft er 1 of 2 ouders die in het buitenland zijn geboren? * Wie heeft er vrienden die uit het buitenland komen? * Wie heeft er familie in het buitenland? * Wie zou wel eens in het buitenland willen wonen? * Wie heeft er vrienden met een andere huidskleur dan jijzelf? * Wie heeft er vrienden met een ander geloof dan jijzelf? * Wie van jullie is er gelovig? * Wie is er wel eens in een moskee geweest? * Wie komt er minimaal 3x per jaar in een kerk of moskee? * vervolgvraag, dus blijf staan/zitten * Wie komt er maandelijks in een kerk of moskee? * vervolgvraag, dus blijf staan/zitten * Wie wekelijks? * Wie kent iemand die homo/ bi/ lesbisch is? * Stel, jouw beste vriend of vriendin vertelt jou na jarenlange vriendschap dat hij of zij homo of lesbisch is; wie zou de vriendschap verbreken? * Wie scheldt er wel eens met het woord 'HOMO'? * Stel, je krijgt een docent voor de klas, dit is een humoristische man die een keppel draagt omdat hij joods is, wie vindt dit ok? * vervolgvraag, dus blijf staan/zitten * Stel, je krijgt een nieuwe docent voor de klas, een ontzettend aardige vrouwelijke docent met een hoofddoek, zij is moslima, wie vindt dit ok? * vervolgvraag, dus blijf staan/zitten * Je gaat over met natuurlijk allemaal 10en op je rapport en krijgt weer een nieuwe docent, supertoffe man die van top tot teen onder de piercings en tattoos zit, wie vindt dit ok? * vervolgvraag, dus blijf staan/zitten * Deze zelfde docent laat nieuwe tattoo zetten, dit blijkt een hakenkruis te zijn in zijn nek, wie vindt dit ok? * vervolgvraag, dus blijf staan/zitten * Zelfde verhaal, nieuwe docent voor de klas, deze vrouwelijke docent heeft een ernstig ongeluk gehad en haar gezicht is verminkt door ernstige brandwond littekens, wie vindt dit ok? * Wie vindt dat iemand met een handicap voorrang moet krijgen bij de Efteling? * Wie heeft er zelf wel eens te maken gehad met een ziekte/handicap? * Wie kent er iemand in zijn/haar omgeving met een ziekte/handicap?

	<ul style="list-style-type: none"> * Wie kent er of heeft er iemand gekend met de ziekte kanker? * Wie scheldt er wel eens met het woord 'KANKER'? * Wie heeft zich wel eens onveilig op school gevoeld? * Wie heeft zich wel eens alleen gevoeld op school? * Wie is wel eens gepest? * Wie heeft er wel eens gepest? * Wie is er wel eens opgekomen voor iemand die werd gepest? * Wie weet waar hij/zij terecht kan op school als je slachtoffer of getuige bent van pesten?
5	De trainer kan tussendoor bij sommige vragen doorvragen wanneer er leerlingen wel/niet staan.

ONAFGEMAAKT VERHAAL

Bron: Boek: Leefvormen, Suggesties voor het stapsgewijs werken aan verbetering van omgangsvormen en respect jegens diverse leefwijzen in het primair onderwijs (ISBN 90-75359-04-7)

Thema: afwijken van de groep

Niveau: vanaf 8 jaar

Tijdsduur: 30 minuten

Nodig: niets

Leerdoelen kinderen:

De kinderen beseffen dat je kunt leren van verschillen en raken geïnteresseerd in verschillen.

Doelen leerkracht:

De leerkracht gaat na of de leerdoelen voor de kinderen zijn bereikt en probeert op onderdelen de doelen alsnog te behalen.

Tijd:

Stap:

Actie:

Mogelijke tekst:

0:00

Introductie

Vertel wat er gaat gebeuren

Ik ga jullie nu een verhaal vertellen, maar ik zeg er niet bij hoe het verhaal afloopt. Daarna gaan we zelf verzinnen hoe het verhaal zou kunnen aflopen. Aan het eind vertel ik wel hoe het in werkelijkheid is gegaan.

0:05

Organisatie

Vorm een kring
Vertel het verhaal

Een (paar) jaar geleden had ik een meisje in de klas dat door andere meisjes vaak gepest werd, omdat ze alleen maar met jongens speelde. Ze heette Saskia. De andere meisjes vonden dat ze met meisjes moest spelen. "Zo hoort dat!" zeiden ze. Wat het meisje hier ook op antwoordde, niets hielp. Ze voelde zich rot want ze wilde graag aardig gevonden worden. Op een dag kwam ze bij mij en vroeg waarom de meisjes zo tegen haar deden.

0:10

Uitvoering

Bespreek de situatie met de kinderen

Wat zouden jullie tegen Saskia hebben gezegd? Snappen jullie wat er aan de hand was? Kunnen jullie het uitleggen? Wat zou de reden kunnen zijn dat meisjes soms niet met jongens zouden willen spelen? Vind je dat een meisje leuk met jongens kan spelen en een jongen met meisjes? Als jongens met jongens spelen, wat doen ze dan? En meisjes met meisjes? En als jongens wel met meisjes spelen, wat doen ze dan? Plagen jongens elkaar ook als een van hen vooral met meisjes wil spelen? Waarom (niet)?

0:30

Afsluiting

Vertel een eind dat aansluit op de discussie in de groep en dat, al gelang naar uw wens, de discussie afrond of verdiept voortzet

- Afrondende afsluiting:

We hebben veel mogelijkheden besproken en ik wilde dat ik jullie goede raad toen had gehad. Want toen wist ik niet precies hoe ik moest reageren. Ik heb Saskia toen maar heel veel gevraagd. Ik heb haar ook gevraagd of wij het in de klas zouden kunnen bespreken, maar dat wilde ze liever niet. Toen heb ik, als ik merkte dat Saskia gepest werd, steeds even gepraat met de pestkoppen. Daardoor werd het wel minder.

			<p>- Verdiepende voorzetting: <i>Ik heb Saskia toen heel veel gevraagd, zoals wij nu elkaar ook dingen vragen. Ik heb haar ook gevraagd of wij het in de klas zouden kunnen bespreken en dat wilde ze wel. Het was een leuke bespreking. Daarna hebben we nagedacht en zijn we met deze lessen begonnen. Denk je dat deze lessen helpen om dit soort pesten te voorkomen?</i></p>
--	--	--	--

Aandachtspunten:

U kunt natuurlijk ook een ander verhaal bedenken dat meer aansluit op uw eigen ervaringen of die van uw school. Op die manier bent u meer gegrond in de werkelijkheid.

Stimuleer dat de kinderen niet alleen u, maar ook elkaar gaan bevragen om te onderzoeken hoe de situatie in elkaar zit.

Begin de discussie afstandelijk (over Saskia, ander groep, wellicht jaren geleden) en verschuif de discussie geleidelijk naar het heden en deze groep. Ga na of er genoeg veiligheid is om dit te doen.

Voorkomen moet worden dat bepaalde problemen in de groep in een onveilige context als casus worden besproken.

Nabespreking:

De twee opties bieden u een keuze gezien de tijd. De verdiepingsoptie kunt u mede gebruiken om met de kinderen deze lessen en het schoolklimaat te evalueren.

NABLAD

• Colofon

Copyright tekst Stichting RADAR, 2016

Niet uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt, in enige vorm en op welke wijze dan ook, zonder bronvermelding.

Tekst en ontwikkeling van de toolkits: Lavern Muller
Rob Stoop

Stichting RADAR
Grotekerkplein 5
3011 GC Rotterdam
010 – 411 39 11

Hopelijk heeft u aan de hand van deze toolkit een goed gesprek met uw leerlingen gehad over diversiteit en pesten. En zijn een aantal van hun mogelijke vooroordelen weggenomen. Het is belangrijk om kinderen reeds vanaf jonge leeftijd te laten kennis maken met (seksuele) diversiteit.

Mocht u geïnteresseerd zijn in nog meer toolkits, dan kunt u deze vinden via <http://diverscity010.nl/toolkits/>

